

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра спортивно-педагогічних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання баскетболу на візках

Освітня програма «Фізична культура і спорт»
Перший (бакалаврський) рівень»

Спеціальність 017 Фізична культура і спорт

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
спортивно-педагогічних дисциплін
Протокол № 4 від “20” листопада 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання баскетболу на візках
Викладач (-і)	Синиця Андрій Володимирович, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактний тел. викладача	+380505497670
Е-mail викладача	andrii.synysia@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекційні, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Стадіон «Наука», кожного вівторка о 16.30

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна призначена для студентів третього курсу спеціальності 017 Фізична культура і спорт та покликана сформувати у них цілісну систему знань щодо методики навчання гри у баскетбол. Баскетбол на візках — це різновид баскетболу, адаптований для людей з вадами або ампутаціями кінцівок, що має як спортивне, так і соціальне значення. Дисципліна охоплює історичний розвиток цього виду спорту, його правила, техніку гри, організаційні аспекти та роль у реабілітації та інтеграції людей з обмеженими можливостями.

3. Мета та цілі дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика викладання баскетболу на візках» формує у студентів цілісної системи знань та умінь щодо професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту на основі вивчення гри у баскетбол.

Метою дисципліни: надати студентам знання та практичні навички, необхідні для розуміння, організації та розвитку баскетболу для людей з обмеженими можливостями. Розвинути уявлення про соціальну важливість інклюзивного спорту, сприяти формуванню толерантного суспільства та підтримці людей із особливими потребами.

Завдання дисципліни:

Ознайомлення з історією та розвитком баскетболу на візках:

- Дослідити витоки баскетболу на візках, його становлення та глобалізацію.
- Вивчити роль баскетболу на візках в реабілітації та соціальній інтеграції людей з обмеженими можливостями.

Вивчення правил гри та технічних аспектів:

- Розглянути особливості гри, включаючи правила, формат матчів та обладнання.
- Ознайомитися з міжнародними стандартами та вимогами до баскетболу на візках.

Фізична та психологічна підготовка спортсменів:

- Вивчити методики фізичної підготовки для людей з вадами кінцівок.
- Розглянути психологічні аспекти підтримки спортсменів з обмеженими можливостями.

Популяризація інклюзивного спорту:

- Розробити стратегію популяризації баскетболу на візках через медіа та соціальні мережі.
- Підготувати студентів до створення проєктів, спрямованих на залучення людей зі втраченими кінцівками або вадами до занять баскетболом на візках.

Формування інклюзивного світогляду:

Розвивати толерантність, емпатію та розуміння значимості прооблеми.

Стимулювати студентів до активної участі в соціальній роботі, реабілітації та соціальній інтеграції людей з обмеженими можливостями.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

ІК 1. Бакалавр фізичної культури і спорту здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фізичної культури і спорту, у тренерській діяльності в обраному виді спорту, та у процесі навчання, що передбачає застосування теоретичних та методичних аспектів з фізичного виховання і спорту.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність працювати в команді.

ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11. Здатність діяти на основі етичних міркувань(мотивів).

ЗК12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

ФК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.

ФК4. Здатність визначати заходи з фізкультурноспортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують.

ФК5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.

ФК8. Здатність проводити біомеханічний аналіз рухових дій людини.

ФК9. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

ФК11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

Програмні результати навчання

ПРН2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

ПРН7. Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.

ПРН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань.

ПРН9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.

ПРН11. Обґрунтовувати вибір заходів з фізкультурно-спортивної реабілітації та адаптивного спорту.

ПРН14. Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом.

ПРН15. Визначати функціональний стан організму людини та обґрунтовувати вибір засобів профілактики перенапруження систем організму осіб, які займаються фізичною культурою і спортом.

ПРН18. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.

ПРН19. Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства.

ПРН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекційні		8	
Практичні		22	
Самоостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	017 фізична культура і спорт	3	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Теми занять	Кількість годин		
	лекції	практичні	сам. роб
Тема 1. Вступ до дисципліни «Методика викладання баскетболу на візках. Міжнародний досвід та тренди розвитку.	2		4
Тема 2. Правила гри в баскетболі на візках .	2	2	6
Тема 3. Огляд технічних аспектів гри.		2	10
Тема 4. Техніка елементів гри та фізична підготовка.		2	4
Тема 5. Психологічні аспекти баскетболу на візках.	2		6
Тема 6. Тактика та стратегія гри.		2	4
Тема 7. Позиційна гра та роль кожного гравця.		2	4
Тема 8. Методика навчання елементів гри у баскетболі на візках.		4	8
Тема 9. Організація та проведення змагань.		2	4
Тема 10. Спорт як засіб реабілітації та соціалізації. Інклюзивність та доступність спорту.	2		2
Тема 11. Навчальна практика.		4	8
Всього годин з курсу.	8	22	60

Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни		
Види навчальної роботи		Максимальна кількість балів
Практичні навички	Робота на парах	50
Теоретичні знання	Тестування, усна відповідь	20
Самостійна робота	Індивідуальні завдання, КСР	30
Максимальна кількість балів		100

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навч. роботи	Графік навчального процесу							КСР	ІЗ	ПН	Разом
	Номер практичного заняття										
	1	2	3	4-5	6-7	8-9	10-11				
Т	100		100		100		100				10
УВ	100	100	100	100	100	100	100				10
ПН	100	100	100	100	100	100	100			100	50
СР								100	100		30
Разом											100

Примітка. Позначено:

Т – тестовий контроль знань;

УВ – усна відповідь;

ПН – практичні навички;

СР – самостійна робота;

КСР - контроль самостійної роботи.

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за **100 бальною шкалою**.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за практичні навички (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,25, відповідно максимальний бал за **практичні навички** може скласти **25 балів**), отриманих балів за **самостійну роботу** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти **10 балів**), оцінки за **теоретичні знання** (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,15, відповідно максимальний бал може скласти **15 балів**) і оцінки, отриманої за **екзамен** (максимальний бал – **50 балів**), що в сумі максимально може скласти **100 балів**.

Теоретичні знання студентів оцінюються шляхом тестування та їх усної відповіді на заняттях. Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **20 балів**.

Тестовий контроль рівня знань студентів проводиться під час кожного практичного заняття і реалізується в системі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимальна кількість балів, набрана під час тестового контролю на кожному практичному занятті, становить 100 (виставляється згідно % правильних відповідей).

Проходження всіх тестових завдань є обов'язковим для кожного студента.

На кожному занятті студент може отримати оцінку за **усну відповідь** (УВ), участь у дискусії,

розв'язування ситуаційних задач тощо. Максимально можлива кількість балів під час кожного заняття – 100.

Під час **практичних занять** студенти виконують практичні роботи з метою оволодіння практичними навиками (ПН). За кожним тематичним модулем передбачено виставлення оцінки за практичні навиками. Оцінка виставляється за результатами виконання практичних видів робіт. Виконання всіх видів практичних робіт і здача супровідної документації є обов'язковою для усіх студентів. Максимально можлива кількість балів, яку може отримати студент за **практичні навиками** становить **50 балів**.

Оцінка **самостійної роботи студентів** здійснюється шляхом тестування **КСР** та виконання **індивідуальних завдань**.

Максимальна кількість балів за даний вид робіт становить – **30 балів**.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмного матеріалу курсу.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, їх існуючих вмінь, навиків та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -100.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми.

З темами, які виносяться на контроль самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях до контролю самостійної роботи вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності.

Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

80-89 балів – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно

виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

70-79 балів - Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, допускаючи незначні помилки.

60-69 балів - Студент володіє навчальним матеріалом поверхово; ознайомлений з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді плутає поняття, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість; планує та виконує частину завдань з допомогою викладача.

50-69 балів – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

Менше 50 балів – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), спортивний інвентар, таблиці, стенди, муляжі та інше
-----------------------------------	--

7. Рекомендована література

Основна література

1. Борисова І.В., Павленко Ю.В. Адаптивна фізична культура.
2. Галайдюк М. А., Дуб І. М., Драчук А. І. Баскетбол : методика навчання, правила змагань, організація і механіка суддівства: навч. посіб. Вінниця, 2001. 192 с.
3. Горностаї П.П. Психологія травми.
4. Заболотній Д. А. Футбол. Основи методики навчання гри: навчально-метод. посібник / О.А. Заболотній, М.П. Костенко, В. П. Краснов, - Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2015 – 58 с.
5. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. «Інклюзивна освіта.
6. Мартін Джей. Психологічна динаміка спорту та фізичних вправ.
7. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : навч.-метод. посіб.

Тернопіль : Астон, 2017. 144 с.

8. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання студентів як компонент професійної освіти : Навчальний посібник / С.І. Присяжнюк, Д.Г. Оленєв, В.П. Краснов. – К: НУБіП України, 2018 – 571 с.
9. Римик Р.В. Професійна майстерність тренера. Навчально-методичні рекомендації для самостійної підготовки / Р.В.Римик, Л.Б. Маланюк, А.В. Синиця – Івано-Франківськ: Вид. Кушнір., 2019.–96с.
10. Тягур Р.С., Синиця А.В., Кондур О.С., Маланюк Л.Б., Римик Р.В. Педагогіка спорту: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2023. 424 с.
11. Шаповалова В.В. Реабілітація в спорті.
12. Winnick JP Адаптована фізична культура і спорт.

Додаткова література

1. Оліяр М. Б. Спортивні та рухливі ігри та методика їх навчання (модуль «Баскетбол»): Методичні рекомендації для студентів факультету фізичного виховання. Тернопіль: Вектор, 2019. 76 с.
2. Фізична культура в школі : навчальна програма для 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Літера ЛТД, 2018. 368 с.
3. Худолій О. М. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : навч. посіб. Харків : «ОВС», 2008. 406 с.

Електронний ресурс

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] www.nbuv.gov.ua
2. <http://www.basketbolist.org.ua/history.htm>
3. <http://basketlessons.net/1-1.html>
4. <http://www.basket.com.ua>
5. www.ukrbasket.net/com/ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:

- [Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)
- [Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#)
- [Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)
- [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського](#)

	<p>національного університету імені Василя Стефаника</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. ➤ Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/.
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.):</p> <p>Пропуски семінарських, практичних, лабораторних занять відпрацьовуються в обов’язковому порядку. Студент зобов’язаний відпрацювати пропущене заняття, щоб бути допущеним до здачі екзамену.</p> <p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (наказ ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309) – стор. 7.</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію</p>

	наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 24 листопада 2022 р. № 672) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
--	---

Викладач:

Синиця Андрій Володимирович